

Väljaandja:	Rahandusminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	12.07.2013
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	30.06.2017
Avaldamismärge:	RT I, 09.07.2013, 7

Täiendavad nõuded vabatsooni ja vabalao, seal tegutsemise ning tegutsemisloa väljastamise, kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise kohta

Vastu võetud 17.02.2012 nr 7
[RT I, 22.02.2012, 13](#)
jõustumine 01.03.2012

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
03.07.2013	RT I, 09.07.2013, 4	12.07.2013

Määrus kehtestatakse [tolliseaduse](#) § 54¹ lõike 6 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määruses sätestatakse täiendavad nõuded nõukogu määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 302, 19.10.1992, lk 1–50) (edaspidi *ühenduse tolliseadustik*), artiklis 166 sätestatud vabatsoonile ja vabalaole, seal tegutsemisele ning artikli 172 lõikes 1 nimetatud tegutsemisloa väljastamisele, kehtivuse peatamisele ja kehtetuks tunnistamisele.

2. peatükk Täiendavad nõuded vabatsooni ja vabalao kohta

§ 2. Majandusliku põhjendatuse hindamine

Vabatsooni loomise ja vabalao asutamise ning vabatsoonis ja vabalaos tegutsemise loa taotluse menetlemisel majandusliku põhjendatuse hindamisel vaadatakse eelkõige, kas loodetav majanduslik kasu soovitud tegevusest tuleneb otseselt selle tegevuse läbiviimisest vabatsoonis või vabalaos või on soovitud tegevust võimalik teha ka väljaspool vabatsooni ja vabaladu ning vabatsoon ja vabaladu ei lisa sellele tegevusele täiendavat lisaväärtust.

§ 3. I kontrollitüüpi vabatsooni piire ning sisse- ja väljapääsud

- (1) I kontrollitüüpi vabatsooni piire ei tohi olla ilma abivahenditeta kergesti lahtimonteeritav. Piire peab:
 - 1) olema täies pikkuses jälgitav;
 - 2) välistama transpordivahendi läbisõidu ilma jälgi jätmata;
 - 3) olema vähemalt kaks meetrit kõrge.
- (2) Vabatsooni sissepääsud peavad olema tähistatud sildiga, mis teavitab ilma loata sisenemise keelust.

§ 4. Kaubaveo saatedokumendi märgistamine

Toll teeb kaubaveo saatedokumendile selle esitaja soovil märke vabatsooni ja vabalattu sisenemise ning vabatsoonist ja vabalaost väljumise kohta.

3. peatükk

Vabatsoonis ja vabalaos tegutsemise luba

§ 5. Vabatsoonis ja vabalaos tegutsemise luba

(1) Vabatsoonis ja vabalaos tegutsemise luba (edaspidi *luba*) väljastatakse tähtajaliselt isiku taotluse alusel. Loa kehtivuse tähtaeg ei tohi ületada vabatsooni ja vabalaos tegevuse tähtaega.

(2) Loale kantakse käesoleva paragrahvi lõikes 3 loetletud andmed ja lisatakse töökorralduse eeskiri (edaspidi *töökorraldus*), mis on loa osa.

[RT I, 09.07.2013, 4- jõust. 12.07.2013]

(3) Loale märgitakse järgmised andmed:

- 1) vabatsooni või vabalaos nimetus ja loa liik;
- 2) loa omaniku nimi, registrikood ja vabatsoonis tegutsemiskoha aadress;
- 3) loa registreerimisnumber;
- 4) järelevalve tolliasutuse nimetus;
- 5) loa kehtivusaeg;
- 6) loa väljastanud tolliasutuse nimetus;
- 7) loa väljastamise kuupäev.

(4) Isikule, kelle tegevus ei ole seotud vabatsooni või vabalattu paigutatava kauba ladustamise või töötlemisega, võimaldatakse ühenduse tolliseadustiku artiklis 172 nimetatud tegevusi tollile eelnevalt esitatud kirjaliku teate alusel ning käesolevat määrust talle ei kohaldata. Teates täpsustatakse, millist tegevust kavandatakse.

[RT I, 09.07.2013, 4- jõust. 12.07.2013]

§ 6. Töökorraldus

(1) Käesoleva määruse § 5 lõikes 1 nimetatud loa taotluse (edaspidi *taotluse*) menetlemise käigus täiendavad loa taotleja ja toll koostöös töökorralduse projekti, kajastades selles järgmised vabatsoonis või vabalaos kavandatavate toimingutega seotud andmed:

- 1) loa taotleja ja tolli tööajad ning kontaktandmed;
- 2) laoarvestuse ja selle aruande andmekoosseis ning aruande esitamine ja tähtpäev;
- 3) lubatud käitlemistimingute kirjeldus;
- 4) ladustamise ja muu tegevusprotsessi kirjeldus;
- 5) tollijärelevalve tagamiseks vajalikud nõuded;
- 6) loa taotleja valduses oleva territooriumi asendiplaan;
- 7) vedelike ladustamisel mahutipargi ja torustike skeemid koos tehnoloogilise protsessi kirjeldusega.

(2) Puistematerjalide ladustamise korral esitab loa taotleja tolli rahuldavalt põhjendatud puistematerjalide iseärasustest või loomulikest looduslikest protsessidest tingitud kaalu muutuste piirnormid. Puistematerjalide kaalu muutuste piirnormid nähakse ette töökorralduses.

§ 7. Loa väljastamine

Täiendavate andmete esitamise vajadusest teavitab toll loa taotlejat kirjalikult. Loa väljastamise või väljastamisest keeldumise otsuse toimetab toll loa taotlejale 30 päeva jooksul taotluse või täiendavate andmete tollile esitamise päevast arvates.

§ 8. Loal ja töökorraldusel olevate andmete muutmine

(1) Loa omanik teavitab tolli kõigist muudatustest loa väljastamise aluseks olnud dokumentides ja andmetes või mis tahes asjaoludest, mis võivad mõjutada loa jätkuvat kehtimist või sisu.

(2) Loal või töökorraldusel olevate andmete muutmiseks esitatakse tollile taotlus.

(3) Tolli nõudmisel muudetakse kooskõlastatud töökorraldust, kui muutmise vajadus on tingitud õigusaktidega kehtestatud või tollijärelevalvega seotud nõuetest.

§ 9. Loa kehtetuks tunnistamine loa omaniku taotluse alusel

(1) Loa omanik esitab loa kehtetuks tunnistamiseks tollile taotluse.

(2) Loa kehtetuks tunnistamise taotluse esitamise päevast arvates ei ole loa omaniku valduses olevad territooriumil tööstus-, kaubandus- ja teenindustegevus lubatud.

(3) Loa omaniku territooriumil asuv kaup tuleb enne loa kehtetuks tunnistamise taotluse esitamist anda üle teisele samas vabatsoonis tegutsevale loa omanikule või toimetada välja ühenduse tolliterritooriumilt või kohaldada järgnevat tollikäitlusviisi.

§ 10. Loa kehtivuse peatamine tolli algatusel

Ajal, mil loa kehtivus on tolli algatusel peatatud, ei ole lubatud loa omaniku valduses oleval territooriumil tööstus-, kaubandus- ja teenindustegevus. Loa omaniku valduses olevalt territooriumilt võib loa kehtivuse peatumise ajal kaupa väljastada.

4. peatükk

Nõuded kauba hoidmisele vabatsoonis ja vabalaos

§ 11. Kauba hoidmine

(1) Ühendusevälist kaupa, vabas ringluses olevat ühenduse kaupa ja kaupa, millele on rakendatud ekspordi tolliprotseduuri, võib hoida samal territooriumil ja samas ruumis ning identseid kaupu samas mahutis, kui see on töökorraldusega lubatud.

(2) Ühise põllumajanduspoliitika alla kuuluvat kaupa peab hoidma eraldi tähistatuna ja seda ei tohi ladustada koos lõikes 1 nimetatud kaubaga.

§ 12. Kinnipeetud kauba hoidmine vabatsoonis ja vabalaos

(1) Tollil on õigus loa omaniku territooriumile hoiule anda tolli poolt kinni peetud kaupa töökorralduses määratud pinna ulatuses, välja arvatud juhul, kui hoiutingimused ei võimalda kaupa ladustada.

(2) Kinnipeetud kauba annab toll loa omanikule hoiule akti alusel.

§ 13. Laoarvestuse pidamine

(1) Ühenduse tolliseadustiku artikli 176 lõikes 1 nimetatud laoarvestus peab andma ülevaate ladustatud kauba arvelevõtmisest, kauba paiknemisest ja kaubaga tehtud toimingutest vabatsoonis ja vabalaos, kauba arvelt mahakandmisest ja vabatsoonist või vabalaost väljastamisest.

(2) Laoarvestuses peab pidevalt kajastuma ladustatava kauba tegelik laoseis.

(3) Laoarvestust peetakse elektrooniliselt. Laoarvestusse tehtavad muudatused peavad olema jälgitavad.

(4) Loa omanik peab säilitama dokumente, mille alusel kaup arvestusse kanti või omanik vahetus, ja tolli nõudmisel need esitama. Dokumente võib säilitada ka elektrooniliselt.

(5) Tollil on igal ajal õigus nõuda täiendava inventuuri tegemist.

§ 14. Laoarvestuse aruanne

(1) Loa omanik koostab laoarvestuse aruande töökorralduses kokku lepitud vormis.

(2) Laoarvestuse aruanne esitatakse tollile elektroonilise andmetöötlussüsteemi kaudu.

(3) Tollil on õigus igal ajal nõuda laoarvestuse ning aruannete esitamist.

(4) Tollil on õigus loa omanik vabastada lõikes 1 nimetatud aruande esitamisest, kui aruande aluseks olevad andmed on tollile kättesaadavad muul moel ning vabastamise tagajärjel ei raskene tollijärelevalve teostamine.

§ 15. I kontrollitüüpi vabatsooni ja vabalao laoarvestuses kajastatavad andmed

(1) Lisaks komisjoni määruse (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 253, 11.10.1993, lk 1–766), artiklis 806 sätestatule kajastatakse laoarvestuses:

- 1) kauba laoarvestuse kandenumbr;
- 2) kauba vabatsooni või vabalattu paigutamise ja sealt väljastamise kuupäev;
- 3) kauba vabatsooni või vabalattu paigutamisel ja sealt väljastamisel ülddeklaratsiooni või tollideklaratsiooni number ja kuupäev;
- 4) kauba omaniku nimi, isiku- või registrikood, ühendusevälise isiku korral isiku nimi ja isiku- või registrikood või selle puudumisel aadress või selle isiku andmed, kellel on omanikuga samaväärne õigus kaupa käsutada.

(2) Kauba omaniku või isiku, kellel on temaga samaväärne õigus kaupa käsutada, muutumisel lisatakse laoarvestusse järgmised andmed:

1) käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud andmed kauba uue omaniku või selle isiku kohta, kellel on temaga samaväärne õigus kaupa käsutada;

2) isiku muutumist tõendava dokumendi number ja kuupäev;

3) kauba kogus.

(3) Tollil on õigus loa omanik vabastada osaliselt lõigetes 1 ja 2 loetletud andmete kajastamisest laoarvestuses, kui laoarvestuse aluseks olevad andmed on tollile kättesaadavad muul moel ning vabastamise tagajärjel ei raskene tollijärelevalve teostamine.

§ 16. II kontrollitüüpi vabatsooni laoarvestuses kajastatavad andmed

(1) II kontrollitüüpi vabatsooni laoarvestus peab sisaldama tollilao laoarvestuses kajastatavaid andmeid.

(2) Tollil on õigus loa omanik vabastada osaliselt lõikes 1 nimetatud andmete kajastamisest laoarvestuses, kui vabastamise tagajärjel ei raskene tollijärelevalve teostamine.

[RT I, 09.07.2013, 4- jõust. 12.07.2013]

§ 17. Kauba vastuvõtmine

(1) Kui ülddeklaratsioonil, tollideklaratsioonil või kaubaveo saatedokumentidel märgitud ja tegelikult vastu võetava kauba koguste mõõtetulemuste erinevus on lubatud mõõtemääramatusest suurem, koostavad loa omanik ja kauba veo eest vastutav isik erinevuste kohta akti kahes eksemplaris ja allkirjastavad selle. Andmed kauba tegelike koguste kohta kantakse akti alusel laoarvestusse.

(2) Akti koostamisest tuleb viivitamata teavitada töökorralduses määratud tolliasutust. Toll teeb aktile märke, kui ta on kaupa kontrollinud.

(3) Kõik vabatsooni ja vabalattu toimetatud kütuseaktsiisiga maksustatavad pakendamata vedelikud tuleb mõõta üle vabatsooni ja vabalao statsionaarses mahutis üldjuhul kauba vastuvõtmisel. Kui kaupa ei mõõdetata üle selle vastuvõtmisel, käsitletakse hilisemaid mõõtmistulemusi käesoleva määruse §-s 18 sätestatud korras. Vastav kord sätestatakse töökorralduses.

(4) Kui loa omanik tõendab tollile, et puudujääk on tekkinud enne kauba vabatsooni või vabalattu vastuvõtmist ning kui kaup ei saanud vabatsooni või vabalattu vahetult ühenduseväliselt territooriumilt, vastutab eelmise tollikäitlusviisi või kauba veo eest vastutav isik puudujäägilt arvestatud maksusumma tasumise eest. Loa omanik vastutab puudujäägilt arvestatud maksusumma tasumise eest ise, kui ta ei suuda tollile tõendada, et puudujääk on tekkinud enne kauba vabatsooni või vabalattu vastuvõtmist.

§ 18. Kauba puudu- või ülejäägid

(1) Loa omanik peab ladustatud kauba korral avastatud kahjustunud kauba ning sellise mõõdetud kauba puudu- või ülejääkide kohta, mille mõõtetulemuste erinevus on mõõtemääramatusest suurem, sealhulgas käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhul, koostama akti ja sellest viivitamata teavitama töökorralduses määratud tolliasutust. Andmed kauba tegelike koguste kohta kantakse akti alusel laoarvestusse.

(2) Kui kaubakoguse kaalu muutus on tingitud loomulikest looduslikest protsessidest (kuivamine, aurustumine, niiskumine jmt) või kauba iseärasustest (nt vedelikud ja puistematerjalid) ning ei ole rikutud kauba hoiutingimusi ja muutus on tolli rahuldavalt põhjendatud, ei loeta kaubakoguse erinevust puudu- või ülejäägiks.

(3) Kauba puudujäägi korral vastutab loa omanik puudujäägilt arvestatud maksusumma tasumise eest.

(4) Kauba ülejäägi korral kannab loa omanik selle laoarvestusse. Ülejäägile rakendab loa omanik või kauba omanik kaubale tollikäitlusviisi.

(5) Kauba ladustamisel tekkinud jäägid või kahjustunud kaup hävitatakse tollijärelevalve all tollieeskirjadega ette nähtud korras või neile rakendatakse järgnevat tollikäitlusviisi.

§ 19. Kauba väljastamine

(1) Kaup kantakse laoarvestusest maha kohe pärast kauba vabatsoonist või vabalaost väljatoimetamist, pärast seestöötlamise või tollikontrolli all töötlemise tolliprotseduuri rakendamist vabatsoonis või vabalaos või pärast vabasse ringlusse lubamise tolliprotseduuri rakendamist vabatsoonis või vabalaos.

(2) Kõik vabatsoonis ja vabalaos ladustatud kütuseaktsiisiga maksustatavad pakendamata vedelikud tuleb mõõta üle vabatsooni ja vabalao statsionaarses mahutis kauba väljastamisel.

5. peatükk

Rakendussätted

§ 20. Määruse rakendamine

Määruse § 13 lõike 3 teises lauses sätestatud laovarvestusse tehtavate muudatuste jälgitavuse nõuet rakendatakse 2013. aasta 1. jaanuarist.

§ 21. Määruse kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 22. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 2012. aasta 1. märtsil.